

NAUČNÉ A ODBORNÉ KNIHY, KTERÉ DOPORUČUJI ZAŘADIT DO KNIHOVNIČKY

(Richard Jan Hons, vloženo v květnu 2023)

Jaroslav Bauer: SVĚT MINERÁLŮ. Tento atlas je povedeným průvodcem světem nerostů. Na 168 stranách najdeme 540 barevných fotografií doplněných o vlastnosti každého minerálního druhu, informacemi o jeho výskytu i o tom, které nerosty jej nejčastěji doprovází a které se mu podobají.

Jan Hus Bernard a kol.: MINERALOGIE ČESKOSLOVENSKA. Kniha má 648 stran, vyšla v roce 1981 a stále poskytuje solidní přehled o výskytu minerálů na území bývalého Československa.

Jan Hus Bernard, Rudolf Rost a kol.: ENCYKLOPEDICKÝ PŘEHLED MINERÁLŮ je dosud nejucelenější encyklopedie nerostů napsaná v češtině. Zahrnuje všechny minerální druhy popsané do roku 1989.

Rudolf Ďud'a a Luboš Rejl: DRAHÉ KAMENY – velká a těžká kniha, která představuje čtenáři několik set druhů drahých a ozdobných kamenů, minerálů i hornin, včetně raritních. Je precizně zpracovaná. Text doprovází spousta zdařilých fotografií. U jednotlivých nerostných druhů nechybí šedé textové rámečky s jejich vlastnostmi a charakteristikou jejich využití.

Miroslava Gregorová, Bohuslav Fojt a Václav Vávra: MIKROSKOPIE HORNINOTVORNÝCH A TECHNICKÝCH MINERÁLŮ. Knihu si určitě koupil a ocenil každý, kdo občas kouká do polarizačního mikroskopu. Začíná stopadesátistránkovou úvodní částí, po níž následuje druhá, atlasová půlka. Minerály jsou seřazené abecedně a u každé položky najdeme základní parametry doplněné barevnými fotografiemi, jejichž autorkou je právě paní Gregorová. Škoda jen, že knížka má lepený hřbet a není klasicky svázaná, protože je přímo předurčená pro časté listování.

Miloš Hála: ZKOUŠENÍ SLITIN DRAHÝCH KOVŮ NA PRUBÍŘSKÉM KAMENI a nástin zkoušek laboratorních je prubířská příručka, která vyšla těsně po druhé světové válce, a myslím si, že dodnes nebyla překonaná. Je velmi obtížné ji sehnat. V antikvariátech se objevuje jednou za uherský rok, takže jedinou šancí si ji prostudovat skýtá několik málo knihoven, které ji mají ve svých fondech.

J. C. F. Johnson: GETTING GOLD - practical treatise for prospectors, miners and students: po česku to znamená “ZÍSKÁVÁNÍ ZLATA – praktické pojednání pro prospektory, horníky a studenty“. Tuhle knížku jsem objevil ve formátu *pdf* na internetu, a nadchla mě do té míry, že jsem si ji vytiskl, svázal a založil do knihovny. Je potřeba se spokojit s angličtinou, protože v češtině nevyšla. Přestože je přes sto let stará, bude přínosná i dnes pro všechny, kdo se tak či onak zabývají zlatem v přírodě, jeho původem, vyhledáváním i těžbou. Je útlá, žádný tlustospis, a má vyložené charakter příručky – a to velmi dobré příručky. Nechybí ani pár stránek o genezi akumulací zlata v přírodě. Jsou poplatné své době, ale i ty si stojí za to přečíst.

Josef Klomínský a Jaroslav Pacovský: HISTORIE PSANÁ ZLATEM aneb Kterak zlato dobývati a kterak jej užívati je z mého pohledu nejlepší česká kniha věnovaná problematice zlata, kterou znám. Má populárně vědecký charakter, ale je informačně bohatá a velmi komplexní. Autoři probírají zlato z hlediska jeho úlohy v historii, v klenotnictví a peněžnictví. Obsahuje spoustu údajů o jeho výskytu v přírodě, o geologii zlatých ložisek a jeho chemických vlastnostech. Čtenář se

dozví, jak zlato hledat a rýžovat, dozví se o jeho ložiscích a výskytech ve světě i u nás. Z kreslených ubrázků si udělá představu o nejrůznějších zařízeních, která byla a jsou při získávání zlata používaná a může nasát atmosféru, která panovala v nejrůznějších částech světa v dobách zlatých horeček. To je vše je proloženo pečlivě vybranými ukázkami z pera Jacka Londona, Čenka Paclta a dalších. Je to zkrátka zdařilá kniha, kterou se vyplatí mít v knihovničce.

Eduard Kočárek a Blahoslav Petržílek: PETROGRAFIE je dobře napsaná učebnice pro střední průmyslové školy geologické. Tato starší knížečka, má pouze 176 stran ale je opět dobře zpracovaná a doslova napěchovaná informacemi.

Jan Petránek a kol.: ENCYKLOPEDIE GEOLOGIE představuje ilustrovanou geologickou encyklopedii o rozsahu nějakých 350 stran. Je to povedená kniha, a to jak obsahem, tak svým zpracováním. Opět se hodí mít jí v knihovně. Osobně po ní sahám poměrně často.

Škvor V., Zeman J.: VNITŘNÍ DYNAMIKA ZEMĚ je velmi dobrá knížka, jež se zabývá složením Země a hlavně rozebírá geologické procesy jejích svrchních sfér. V popředí zájmu autorů je vývoj zemské kůry, vznik pohoří, vulkanismus, hlubinná tektonika atd. Výhodou je, že jsou proti sobě stavěné různé teorie, což má v současné době, kdy se prakticky “jedinou přípustnou” stala hypotéza nové globální tektoniky, obrovský význam a umožňuje čtenáři uvažovat o základních geologických otázkách nezaujatě a s nadhledem. Ne, že by nová globální tektonika nebyla pro geologii přínosem, ale musí zůstat tím, čím byla a je, tedy hypotézou, a nikoli dogmatem, se všemi problémy, nesrovnalostmi a složitostmi, které s sebou přináší. Rozhodně nepředstavuje žádný universální všelék na všechny otázky, které geology trápí.

John Charles Whittaker: FLINTKNAPPING – making and understanding stone tools, takřka kultovní příručka každého, koho zajímají kamenné nástroje a jejich výroba. Opět nebyla přeložená do češtiny, a tak je nutné se spokojit s anglickým originálem. Název knihy bychom mohli přeložit jako “ŠTÍPÁNÍ PAZOURKU – výroba a porozumění kamenným nástrojům”. Dobrá zpráva je, že se stále nechá objednat přes internet.

